Plantengroei in een grote stad

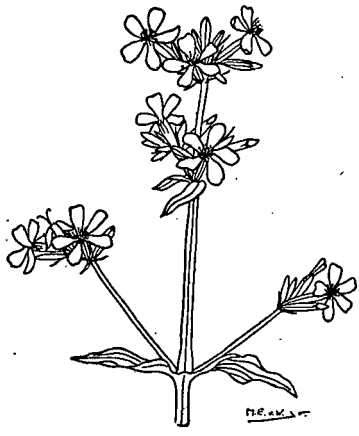
door M. E. v. Wielink, Amsterdam, met tekeningen van de schrijver.

„Wat jullie in zo'n stad als Amsterdam nu voor planten kunt vinden, dat zal me ook niet de moeite waard zijn. Daar groeit immers toch bijna niets". Dit kreeg ik altijd te horen van mijn kennissen, die buiten wonen. En ik moet eerlijk toegeven, zelf was ik aanvankelijk ook die mening toegedaan, toen ik enige jaren geleden begon te botaniseren.

In de bezettingstijd werd het reizen met de trein wel wat gevaarlijk met het gevolg, dat de omgeving van Amsterdam aan de beurt kwam. Daar heb ik geen spijt van gehad. Immers, ik ontdekte de bloemenweelde van deze stad. Neen, U leest het niet verkeerd, werkelijk bloemenweelde.

Midden tussen de huizerijen aan een spoordijk bloeiden bijvoorbeeld in het vroege voorjaar tientallen exemplaren van het forse grote hoefblad en aan diezelfde spoordijk vond ik later verscheidene teunisbloemen, die 's avonds zo heerlijk geuren. Ook werd er aan die dijk zeepkruid gevonden. In een der parken aan de Haarlemmerweg groeide het kleine springzaad met zijn grappige, bij de minste aanraking openspringende rijpe vruchten, waarmede men altijd groot succes heeft als men een nietkenner eens verzoekt zo'n vruchtje te plukken. Zo goed als zeker trekt de plukker zijn hand verschrikt terug als het vruchtje onverwachts openspringt. In datzelfde park vond ik Thrincia, een aardig geel composietje met de bloemhoofdjes op sierlijke slanke stengeltjes.

Het meest heb ik echter genoten, toen ik in de lente- en zomermaanden van 1946 een dijk van ongeveer een uur gaans geregeld heb geinventariseerd. Voor de Amsterdammers moge worden vermeld, dat dit de Oosterringdijk was.

Zeepkruid.

Meer dan 150 verschillende planten groeiden daar, waaronder ruim 20 grassen.

Werkelijk genieten kun je op zo'n dijk, als je op een Zaterdagmiddag op een stil gedeelte in het gras zit bij de weelde van een groot aantal paarse kruldistels, met het gegons en gezoem van insecten om je heen.

In stille bewondering heb ik daar gekeken naar de mooi gekleurde libellen met hun gazen vleugels aan de waterkant, naar de prachtige vlinders, witjes, atalanta's, kleine vossen en zo nu en dan een grote vos en een dagpauwoog. Een paar visdiefjes met hun sierlijke vorm vlo-

gen steeds heen en weer boven de ringvaart. Op een aan de dijk grenzend complex volkstuintjes zag ik onder meer witte kwikstaarten, een winterkoninkje en een grauwe vliegenvanger. En dan de merels, die echte stadsvogels, waarvan het mannetje vooral in het voorjaar zo'n deftig zwart bruiloftspak draagt, waarbij zijn oranje snavel prachtig afsteekt.

Klein Springzaad.

Maar om op de planten terug te komen. Op zo'n dijk vindt men soms planten, die men daar nu niet zo gauw denkt aan te treffen. Bosandoorn, stinkende gouwe, wilde kaardebol en zelfs vond ik er eens vier exemplaren van ijzerhard. Hier zou ik meteen een verzoek willen doen en dat geldt wel speciaal voor beginners: Pluk toch niet alles af! Zelf liet ik die vier ijzerhard-planten staan, maar een weekje later waren ze verdwenen. Duidelijk was aan de overblijvende stukjes stengel te zien, dat ze met een scherp mesje waren afgesneden.

Vanzelfsprekend vindt men op dijken ook bloemen, die daar meestal worden aangetroffen zoals bereklauw, witte dovenetels, paardenbloemen, madeliefjes, duizendblad, groot kaasjeskruid, en zo meer. Het zou een eentonige opsomming worden ze allemaal afzonderlijk te noemen. Bovendien heeft dat niet veel nut, je moet ze zelf zien. Wat is ze niet mooi, zo'n prachtige forse plant van meer dan een meter hoog van het grote kaasjeskruid met haar vele bloemen.

Daarom zou ik dit stukje willen eindigen met een ieder, die in een grote stad woont, op het hart te drukken vooral de stad zelf en de allernaaste omgeving niet te verwaarlozen.

Heus, er is daar veel schoons te genieten en dat geldt zeker voor Amsterdam.

Groot Kaasjeskruid.